

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/80/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112210337
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4112210337.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s. r. o. so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o. so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti povinnej: G. A., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q., H. XXX/XX, toho času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom Mestom Nitra, o vymoženie sumy 1.354,35 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 30. marca 2012, č. k. 19Er/365/2012-10, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Povinnému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 15. 03. 2012 zamietol. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), § 45 ods. 1, 2, § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len zákon o rozhodcovskom konaní), § 25 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 2 písm. a), b), § 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 4 písm., r), 5, § 54 ods. 1 veta prvá zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ako aj ustanoveniami smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a rozsudkom Súdneho dvora zo 6. októbra 2009 vo veci C-40/08 a ďalšou judikatúrou Európskeho súdneho dvora. Po posúdení vecí považoval za podstatné, že v tomto prípade sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo. Preskúmaním všeobecných úverových podmienok oprávneného zistil, že vo všeobecných podmienkach, ktoré tvoria súčasť zmluvy, v časti XI. označenej ako Rozhodcovská doložka je obsiahnutá neprijateľná podmienka - rozhodcovská doložka v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. Dodal, že častokrát sa takáto rozhodcovská zmluva vyjadrí len v podobe rozhodcovskej doložky, ktorá splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve. Naviac na základe tejto rozhodcovskej doložky spotrebiteľ ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stratil právo brániť sa voči nárokom dodávateľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mal len možnosť zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým úverovým podmienkam, a teda aj tomu, že prípadný spor sa bude riešiť v rozhodcovskom konaní. Takto formulovaná rozhodcovská doložka ako zmluvná podmienka v štandardne formulovanej zmluve alebo vo všeobecných obchodných

podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, je neprijateľnou podmienkou a ako taká je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná, a teda bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Bola teda neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a nútila spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Navyše neprijateľná rozhodcovská doložka sa priečila aj dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporoval dobrým mravom a ako taká bola v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Taktiež poukázal na skutočnosť, že priamo z ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka vyplýva, že o neprijateľnú podmienku ide aj vtedy, ak sa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa vyžaduje, aby sa spory s dodávateľom riešili výlučne v rozhodcovskom konaní. Takýto výklad považoval aj v súlade so smernicou Rady Európskej únie č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Uvedená smernica bola prevzatá do nášho právneho poriadku zák. č. 150/2004 Z. z., ktorý novelizoval Občiansky zákonník a okrem toho má smernica aj tzv. nepriame účinky, takže je záväzná pre SR a slúži aj ako interpretačné pravidlo pre výklad spotrebiteľských právnych vzťahov. Na základe uvedených skutočností mal súd za to, že boli splnené podmienky na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ustanovenia § 45 ods. 1 písm. c) a ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, a preto súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie v zákonnej lehote oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytykal nesprávne právne posúdenie veci. Mal za to, že súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. S poukazom na § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 159 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku namietal, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má tie isté vlastnosti ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu SR, z čoho vyplýva, že je prekážkou pre opätovné prejednanie veci, je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie je vykonateľný, teda je spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Dodal, že z ustanovenia § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní vyplýva, že ak sú splnené dôvody podľa § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, exekučný súd je oprávnený a povinný len zastaviť exekúciu, a nie nevydať poverenie. Zároveň poukázal na rozhodnutie Súdného dvora C-40/08, kde v bode 37 sa uvádza, že ak sa má zabezpečiť stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na podanie týchto opravných prostriedkov (rozsudky z 30. septembra 2003 Köbler, C-224/01, Zb. s I-10239, bod 38; zo 16. Marca 2006 Kapferer, C-234/04, Zb. S. I-2585, bod 20; ako aj z 3. septembra 2009, Fallimento Olimpiclub, C-2/08, bod 22). Dodal, že podľa Súdného dvora zásada procesnej autonómie nemôže vyžadovať...aby vnútroštátny súd kompenzoval nielen opomenutie procesného charakteru spotrebiteľa, ktorý nepozná svoje práva,... a taktiež, aby exekučný súd úplne nahradil celkovú pasivitu spotrebiteľa v spore pred rozhodcami, ak sa spotrebiteľ nezúčastní na rozhodcovskom konaní a nepodá ani žalobu o neplatnosť rozhodcovského rozsudku (bod 47 rozhodnutia C-40/08). Súdny dvor postavil svoj záver na zásade rovnocennosti, podľa ktorej ochrana garantovaná spotrebiteľovi pri posudzovaní právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v rámci exekučného konania musí byť porovnateľná s ochranou garantovanou mu vnútroštátnym právom v rámci exekučnej fázy iných rozhodnutí. Vzhľadom na vyššie uvedené zastal názor, že nemožno vyvodzovať z európskeho práva za súčasného právneho stavu záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Rovnako z uvedeného podľa neho vyplývalo, že komunitárne právo neukladá vnútroštátnemu exekučnému súdu žiadne iné priame povinnosti preskúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, okrem prípadu, že by bola narušená zásada rovnocennosti. Zároveň dal do pozornosti, že v období do 31. 12. 2007 sa vzťahovali ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti Občianskeho zákonníka, ako aj na zmluvu podľa § 55 Občianskeho zákonníka, ako aj poukázal na to, že zmluva o úvere bola upravená len v Obchodnom zákonníku a v zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. S poukazom na

dôvodovú správu k ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka zastal názor, že úvahy a postup súdu nie sú správne. Záverom poukázal na to, že predložením rozhodcovskej zmluvy došlo zo strany právneho predchodcu oprávneného k splneniu povinnosti vyplývajúcej z § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ako aj poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3M Cdo 11/2010 zo dňa 26. 09. 2011.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu oprávneného podané nebolo.

Sudca súdu prvého stupňa predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, nakoľko odvolaniu oprávneného nemienil vyhovieť (§ 374 ods. 4 OSP).

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Z obsahu spisu vedeného v danej veci nesporne vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 15. 03. 2012, kedy došlo k spísaniu zápisnice o návrhu na vykonanie exekúcie súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým v Exekútorskom úrade v Bratislave so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava na základe exekučného titulu - Rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu zriadeného pri Slovenskej hospodárskej komore, s. r. o. pred rozhodcom JUDr. Mgr. Katarínou Hrehovou Kaňuchovou, sp. zn. EP 71430/09 zo dňa 20. 04. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30. 05. 2011 a vykonateľnosť dňa 03. 06. 2011. Súdny exekútor dňa 26. 03. 2012 doručil súdu prvého stupňa Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie, exekučným titulom, plnomocenstvom a Žiadosťou o aktiváciu karty T-Mobile.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj správne a v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP (v znení účinnom od 15. 10. 2008) sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011, sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej

(z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013, sp. zn. 4Co 31/2013).

Z vyššie uvedeného možno vyvodit' záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offico) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodit' všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvého stupňa ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvého stupňa, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvého stupňa len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

K samotnému záveru súdu prvého stupňa v súvislosti s rozhodcovskou doložkou (jej prijateľnosti, a teda platnosti) treba uviesť, že rovnako ako súd prvého stupňa, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Formuláciu rozhodcovskej doložky, obsiahnutú v časti XI. Rozhodcovská doložka Obchodných podmienok nemožno považovať v súlade so zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pretože opomenula povinnosť stanovenú v § 93b ods. 2 zák. č. 483/2001 Z. z. a to dať klientovi možnosť neprijať rozhodcovskú doložku - „Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1; ak klient neprijme návrh rozhodcovskej zmluvy predložený podľa odseku 1, tak prípadné spory z obchodu s

takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov. (OSP, Exekučný poriadok).“ Naviac, odvolací súd zastáva názor, že rozhodcovská doložka upravená v obchodných podmienkach nebola platná ani z dôvodu, že nebola zachovaná jej písomná forma, pretože rozhodcovská doložka nebola obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

V tejto súvislosti pre úplnosť odvolací súd dodáva, že ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka podáva len príkladný výpočet neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách. Prijateľnosť podmienok uvedených v spotrebiteľskej zmluve bolo preto možné skúmať aj z iných hľadísk, než v tomto ustanovení výslovne uvedených, najmä z tých, ktoré boli v súlade so Smernicou tak, ako tomu bolo v danom prípade.

Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvého stupňa má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP tak, že povinnému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v tomto štádiu konania mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.